

Hợp tác, hỗ trợ phát triển nông, lâm nghiệp giữa tỉnh Quảng Trị (Việt Nam) và tỉnh Savannakhet (Lào) giai đoạn 1989 - 2017

TRỊNH THỊ DUNG*

Tóm tắt: Quảng Trị (Việt Nam) và Savannakhet (Lào) là hai tỉnh có sự tương đồng và gắn bó mật thiết cả về địa lý, lịch sử và văn hóa. Trên nền khí hậu nhiệt đới gió mùa với nhiều lợi thế, Quảng Trị và Savannakhet đã thúc đẩy sự hợp tác, hỗ trợ nhau phát triển kinh tế nông - lâm nghiệp, nhất là khu vực biên giới hai tỉnh. Hợp tác, hỗ trợ lĩnh vực nông nghiệp Quảng Trị và Savannakhet tập trung chủ yếu vào các nội dung: Quy hoạch ruộng đất canh tác và phổ biến kỹ thuật; cung ứng các loại giống cây trồng, vật nuôi, phân bón, thuốc trừ sâu, thuốc thú y; đầu tư xây dựng các công trình thủy lợi; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý có chuyên môn, nghiệp vụ để phát triển nền nông nghiệp bền vững. Hợp tác trên lĩnh vực lâm nghiệp chủ yếu trên các nội dung: Khai thác, chế biến và vận chuyển lâm sản xuất khẩu; quy hoạch, trồng và bảo vệ rừng. Hợp tác, hỗ trợ phát triển kinh tế nông, lâm nghiệp Quảng Trị và Savannakhet đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và mang lại lợi ích cho người dân thông qua cơ hội việc làm, đa dạng hóa sản phẩm, thị trường.

Từ khóa: Quảng Trị, Savannakhet, hợp tác, hỗ trợ, nông - lâm nghiệp

1. Đặt vấn đề

Tỉnh Quảng Trị là đầu mối giao thông nằm ở điểm đầu của tuyến hành lang kinh tế Đông - Tây nối với Lào, Thái Lan, Myanmar qua cửa khẩu quốc tế Lao Bảo đến các cảng biển miền Trung như: Cửa Việt, Chân Mây, Đà Nẵng, Vũng Áng... Đây là điều kiện rất thuận lợi để Quảng Trị mở

rộng hợp tác kinh tế, trước hết là với các tỉnh của Lào. Bên cạnh đó, Quảng Trị nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, nền nhiệt độ cao, chế độ ánh sáng và mưa, ẩm dồi dào, rất thuận lợi cho phát triển nông, lâm nghiệp. Trên địa bàn Quảng Trị có một số hồ tự nhiên với diện tích tương đối lớn cung cấp nước tưới cho cây trồng như hồ

* ThS. Trịnh Thị Dung, Đại học Vinh

Bàu Thuỷ Ứ (Vĩnh Linh), Mai Xá (Gio Linh), Bàu Đá, Mai Lộc (Cam Lộ), Nam Thạch Hãn, Kinh Môn, Hà Thượng...

Savannakhet là tỉnh lớn thứ hai và được xem như thủ phủ kinh tế của Lào. Savannakhet nằm trong vùng nhiệt đới gió mùa, diện tích đồi núi chiếm ưu thế, tài nguyên rừng phong phú, đa dạng, trữ lượng gỗ lớn với nhiều loại gỗ quý hiếm, giá trị cao như lim, lát hoa, pơmu.. có nhiều tiềm năng để phát triển ngành nông - lâm nghiệp đa dạng. Địa hình Savannakhet nằm thoai thoải dọc theo sông Mekong. Hàng năm, Savannakhet được bồi đắp lượng phù sa lớn, tạo thuận lợi cho phát triển nông - lâm nghiệp.

Giữa hai tỉnh Quảng Trị và Savannakhet có đường biên giới chung dài 206 km, được ngăn cách bởi dãy Trường Sơn hùng vĩ. Quảng Trị và Savannakhet có chung những tuyến giao thông quan trọng, tiêu biểu là Quốc lộ số 9 kết nối Việt Nam, Lào và Thái Lan trên Hành lang kinh tế Đông Tây. Cư dân Quảng Trị, Savannakhet sống chủ yếu dựa vào nghề nông. Ngoài việc trồng lúa nước, người dân còn phát rừng làm nương rẫy, làm ruộng bậc thang, chăn nuôi gia súc, gia cầm, trồng dâu nuôi tằm, dệt vải... Những nét tương đồng về văn hóa, phương thức canh tác của nhân dân hai tỉnh đã đưa họ xích lại gần nhau, thúc đẩy hoạt động hợp tác, hỗ trợ nhau phát triển kinh tế nông - lâm nghiệp, làm cơ sở cho sự hợp tác kinh tế giữa hai tỉnh.

2. Hợp tác, hỗ trợ phát triển nông - lâm nghiệp giữa hai tỉnh Quảng Trị

và Savannakhet từ năm 1989 đến năm 2017

2.1. Lĩnh vực nông nghiệp

Hợp tác giữa Quảng Trị và Savannakhet từ năm 1989 đến năm 2017 trong lĩnh vực nông nghiệp tập trung vào các nội dung: Quy hoạch ruộng đất canh tác và phổ biến kỹ thuật; cung ứng các loại giống cây trồng, vật nuôi, phân bón, thuốc trừ sâu, thuốc thú y; đầu tư xây dựng các công trình thủy lợi; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý có chuyên môn, nghiệp vụ để phát triển nền nông nghiệp bền vững.

Trong các năm 1990 - 1991, chuyên gia nông nghiệp của tỉnh Quảng Trị đã giúp đỡ Savannakhet tiến hành quy hoạch thí điểm tại huyện Muong Noong. Qua kinh nghiệm thực tế của Muong Noong, tỉnh Savannakhet tiếp tục triển khai quy hoạch đất đai trên địa bàn toàn tỉnh. Nhiều chuyên gia của tỉnh Quảng Trị đã thâm nhập vào từng bản làng của tỉnh Savannakhet để giúp đỡ nông dân canh tác, phổ biến kỹ thuật nông nghiệp cho phù hợp với điều kiện môi trường, phát triển chăn nuôi nhằm thúc đẩy sản xuất hàng hóa tại các vùng nông thôn.

Năm 1990, Công ty Hợp tác lâm nghiệp Việt - Lào tỉnh Quảng Trị đã xây dựng nông trường chăn nuôi đại gia súc kết hợp trồng cây công nghiệp ở huyện Muong Noong, đồng thời hợp tác xây dựng cơ sở sản xuất gạch ngói tại Muong Pin⁽¹⁾. Trong các năm từ 1991 đến 1996, Quảng Trị cung cấp cho tỉnh bạn nhiều giống lúa, cao su, ngô, sắn, lạc và vật nuôi có năng suất cao, thời gian sinh trưởng phù hợp. Từ ngày

14/2 đến ngày 4/3/1995, Đoàn cán bộ Công ty cao su Quảng Trị đã đến Savannakhet khảo sát thực địa trồng cây cao su⁽²⁾. Tại đây, đoàn đã tập trung nghiên cứu tình hình đất đai, khí hậu, dân sinh, kinh tế - xã hội, giá cả thị trường... để tiến hành trồng cây cao su trên đất Savannakhet. Từ cây cao su, nghiên cứu thêm các loại cây như bạch đàn, thông, quế, cà phê... Sau khi nghiên cứu kỹ lưỡng các điều kiện, Công ty cao su Quảng Trị lần đầu tiên đưa cây cao su vượt biên giới Việt Nam sang trồng ở Lào. Điều này đã mở ra hướng làm ăn mới, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội hai tỉnh. Đến năm 2016, Công ty Cao su Quảng Trị đã trồng mới được 450ha cao su tại hai tỉnh Savannakhet và Salavan⁽³⁾.

Hướng hợp tác phát triển kinh tế mới giữa hai tỉnh đã mang lại hiệu quả kinh tế cao. Năm 1999, tỉnh Quảng Trị đã chuyển giao cho huyện Se Pon, Muong Noong (Savannakhet) các giống lúa, đậu, sắn, cao su, cà phê, tiêu có năng suất cao. Ngành nông nghiệp tỉnh Savannakhet nhập từ Quảng Trị nhiều loại giống gia súc, gia cầm như bò lai, lợn siêu nạc, vịt siêu trứng, gà công nghiệp. Năm 2004, Quảng Trị đầu tư xây dựng một số trại ươm giống tại huyện Se Pon và giúp nhân dân các huyện Se Pon, Muong Noong, Sa Muoi hàng trăm con lợn giống, đồng thời cử chuyên gia hướng dẫn nhân dân kỹ thuật chăm sóc lợn.

Năm 2005, để giúp nhân dân Savannakhet khắc phục hậu quả lũ lụt, Quảng Trị đã hỗ trợ 250 triệu đồng để tỉnh bạn mua 40 tấn lúa giống, 2 vạn cá giống, đồng thời cử cán bộ kỹ thuật giúp

Savannakhet triển khai nuôi trồng đúng kỹ thuật⁽⁴⁾; hỗ trợ lúa giống và phổ biến kỹ thuật canh tác cho tỉnh bạn nhằm giúp Savannakhet khắc phục hậu quả lũ lụt, cải thiện giống lúa nước, tăng năng suất⁽⁵⁾. Năm 2010, thực hiện dự án hợp tác quốc tế: *Dánh giá tổng hợp hiện trạng tự nhiên - kinh tế - xã hội, xây dựng luận cứ khai thác tiềm năng, lợi thế của Quảng Trị và Savannakhet trên Hành lang kinh tế Đông - Tây*, Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Trị đã tập huấn kỹ thuật sản xuất nấm ăn và nấm dược liệu cho các cán bộ của phòng khoa học và công nghệ tỉnh Savannakhet⁽⁶⁾. Năm 2013, Quảng Trị đầu tư xây dựng cơ sở sản xuất giống nấm ăn tại Trường Đại học Savannakhet, giúp tỉnh bạn triển khai ứng dụng các tiến bộ khoa học, công nghệ vào đời sống, góp phần xoá đói giảm nghèo và phát triển kinh tế - xã hội⁽⁷⁾. Hàng năm, Quảng Trị còn triển khai dự án trồng săn nguyên liệu ở tỉnh bạn và thỏa thuận bao mua toàn bộ sản phẩm, tạo công ăn, việc làm và thu nhập cho cư dân vùng biên giới, giúp bạn xây dựng thí điểm thành công mô hình kinh tế hộ gia đình tại các bản. Điều này đã góp phần quan trọng vào việc thúc đẩy quá trình sản xuất nông nghiệp hàng hóa tại Muong Phin, Denxavan (Savannakhet).

Trong lĩnh vực phòng, chống các loại bệnh dịch và cung ứng phân bón, thuốc trừ sâu, hai bên phối hợp tích cực và đạt hiệu quả cao. Năm 1998, các doanh nghiệp Quảng Trị đã mở nhiều đại lý tiêu thụ phân bón tại một số huyện của tỉnh Savannakhet. Năm 2001, ngành thú y tỉnh Quảng Trị hỗ trợ một số thuốc phòng bệnh

lở mồm, long móng ở trâu, bò cho các huyện Muong Noong, Muong Phin. Chuyên gia nông nghiệp tỉnh Quảng Trị còn giúp huyện Se Pon dập tắt bệnh vàng lá cho lúa.

Trong lĩnh vực thủy lợi, hợp tác giữa hai tỉnh chủ yếu là Quảng Trị viện trợ, đầu tư cho Savannakhet. Tuy nhiên, do đầu tư trên lĩnh vực này đòi hỏi vốn lớn, trong khi đó điều kiện kinh tế Quảng Trị còn nhiều khó khăn nên tỉnh chỉ mới tập trung ở các công trình nhỏ, ít vốn. Trong hai năm 1989 - 1990, Quảng Trị đã thiết kế hoàn chỉnh và bàn giao hồ sơ thiết kế công trình thủy lợi Huoi Bak (huyện Cham Phon) do Sở Thủy lợi Bình Trị Thiên đang thi công dở trước đây để tỉnh Savannakhet kịp triển khai xây dựng(8). Năm 1991, các chuyên gia thủy lợi tỉnh Quảng Trị tiến hành khảo sát, quy hoạch phương án phát triển hệ thống tưới tiêu và xây dựng hồ chứa nước loại vừa và nhỏ(9) cho huyện Muong Noong. Từ năm 1999 đến năm 2003, Công ty thủy lợi Quảng Trị đã tiến hành thi công một số công trình thủy lợi tại các huyện Vilabuly, Muong Noong, Se Pon và Muong Phin. Năm 2010, Công ty tiếp tục đầu tư xây dập hồ chứa nước, hệ thống kênh mương dẫn nước tại Se Pon và hồ thủy lợi Muong Phin...

2.2. Lĩnh vực lâm nghiệp

Hợp tác trong lĩnh vực lâm nghiệp giữa hai tỉnh chủ yếu theo hướng: Khai thác, chế biến và vận chuyển lâm sản xuất khẩu; quy hoạch, trồng và bảo vệ rừng.

Đối với khai thác, chế biến, vận chuyển lâm sản xuất khẩu, hợp tác giữa hai tỉnh từ năm 1989 đến năm 2017 phát triển khá

mạnh mẽ. Trong giai đoạn này, bên cạnh các hoạt động viện trợ và giúp đỡ kinh phí, kỹ thuật, sự hợp tác của Quảng Trị với Savannakhet cơ bản được thực hiện bằng các hình thức liên doanh, liên kết và đầu tư trực tiếp.

Năm 1989, Công ty Hợp tác lâm nghiệp Việt - Lào tỉnh Quảng Trị đã phối hợp với tỉnh bạn xuất 310m³ gỗ hương sang Thái Lan⁽¹⁰⁾. Trong những năm từ 1991 đến 1995, Công ty Chế biến xuất khẩu lâm sản Việt - Lào tỉnh Quảng Trị liên doanh với Công ty Khai thác, chế biến lâm sản xuất khẩu tỉnh Savannakhet khai thác gỗ tròn tại các huyện Muong Noong, Muong Phin và đầu tư xây dựng nhà máy chế biến gỗ, cơ sở sản xuất đồ mộc gia dụng, đồ mỹ nghệ, mây, tre tại tỉnh Savannakhet.

Trong lĩnh vực vận chuyển gỗ xuất khẩu, nhiều công ty, xí nghiệp vận tải của Quảng Trị đã ký hợp đồng với các doanh nghiệp Savannakhet hàng năm vận chuyển hàng nghìn m³ gỗ tròn xuất khẩu. Từ các địa điểm khai thác trên đất Lào, gỗ đã được vận chuyển theo Quốc lộ 9 và Đường 15B về tập kết tại cảng Cửa Việt, sau đó xuất khẩu sang Nhật Bản, Trung Quốc, Hàn Quốc, Đài Loan và các nước khác.

Bên cạnh những lợi ích thiết thực từ hợp tác trên lĩnh vực lâm nghiệp giữa hai tỉnh thì Quảng Trị và Savannakhet cũng gặp nhiều khó khăn do tình trạng khai thác lâm sản bừa bãi, không có quy hoạch của một bộ phận dân cư vùng biên giới, cùng với thiên tai bão lụt hàng năm... làm cho rừng và thảm thực vật của Savannakhet giảm sút nhiều dẫn đến mất

cân bằng sinh thái. Vì vậy, công tác quy hoạch, trồng và bảo vệ rừng giai đoạn này cũng được hai tỉnh rất quan tâm. Từ năm 1989 đến năm 1991, theo thỏa thuận hợp tác với tỉnh Savannakhet, ngành Lâm nghiệp tỉnh Quảng Trị đã triển khai dự án điều tra, quy hoạch rừng cho các huyện Muong Noong, Muong Phin. Thông qua số liệu điều tra, tỉnh Savannakhet đã quy hoạch cụ thể các vùng được khai thác và trồng mới để tiến hành giao đất, giao rừng cho các hộ gia đình chăm sóc, bảo vệ. Tỉnh Savannakhet cũng có các chính sách ưu đãi đối với doanh nghiệp Quảng Trị trong việc đầu tư trồng rừng. Năm 2005, các doanh nghiệp của Quảng Trị bắt đầu trồng các loại cây công nghiệp có giá trị xuất khẩu cao như cao su, cà phê, hồ tiêu tại Savannakhet. Năm 2007, Công ty Cổ phần cao su Quasa - Geruco do Tổng Công ty cao su Việt Nam liên doanh với Công ty Cao su Quảng Trị được thành lập tại tỉnh Savannakhet đã trồng được 2.800 ha cao su với tổng số vốn 150 tỷ đồng tại các huyện Muong Phin và Muong Noong⁽¹¹⁾.

Như vậy, hợp tác lâm nghiệp giữa hai tỉnh Quảng Trị - Savannakhet từ năm 1989 đến năm 2017 không chỉ góp phần tạo điều kiện giúp Savannakhet đẩy mạnh khai thác tài nguyên rừng phát triển kinh tế, mà còn giúp tỉnh Quảng Trị tạo công ăn việc làm cho hàng ngàn lao động.

3. Kết luận

Trong giai đoạn 1989 - 2017, Quảng Trị và Savannakhet luôn coi hợp tác, hỗ trợ phát triển nông, lâm nghiệp là một trong những hướng ưu tiên hàng đầu trong hợp

tác kinh tế giữa hai tỉnh. Đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và mang lại lợi ích cho người dân thông qua cơ hội việc làm, đa dạng hóa sản phẩm, thị trường.

Từ thực tiễn hợp tác, hỗ trợ phát triển nông - lâm nghiệp giai đoạn 1989 - 2017 của Quảng Trị và Savannakhet, có thể rút ra những bài học kinh nghiệm sau: (1) Cần hoàn thiện các chính sách phát triển kinh tế - xã hội của hai tỉnh; (2) Hoàn thiện quy hoạch tổng thể và quy hoạch chi tiết cho từng địa phương có liên quan đến các vấn đề phát triển nông - lâm nghiệp ở hai tỉnh; (3) Nâng cao chất lượng lao động ở những địa bàn của hai tỉnh có hoạt động hợp tác đầu tư; (4) Đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng ở nông thôn hai tỉnh; (5) Nâng cao ý thức của người dân trong việc bảo vệ môi trường, nhất là đối với lĩnh vực bảo vệ và trồng rừng./.

CHÚ THÍCH

1. Tỉnh ủy Quảng Trị (17/2/1990), *Báo cáo một số kết quả hợp tác với tỉnh Savannakhet*, Hồ sơ số 89 - Phòng Tỉnh ủy Quảng Trị, Kho lưu trữ Tỉnh ủy, tr. 2.
2. Tỉnh ủy Quảng Trị (14/2/1995), *Hợp Đoàn khảo sát, nghiên cứu trồng thử cây cao su ở hai tỉnh Khăm Muộn và Savannakhet của nước bạn Lào*, Hồ sơ số 89 - Phòng Tỉnh ủy Quảng Trị, Kho lưu trữ Tỉnh ủy, tr. 2, 3.
3. Tỉnh ủy Quảng Trị (11/10/2016): *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với Lào trong năm 2016*, Số 93-BCTU, tr. 3.
4. Sở Kế hoạch và Đầu tư Quảng Trị (12/2006), *Tình hình thực hiện hợp tác với Lào giai đoạn 2005 - 2006*, Phòng Quản lý biên giới - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị, tr. 1.
5. Tỉnh ủy Quảng Trị (24/6/2008), *Báo cáo kết quả*

- hợp tác đối ngoại với Lào 6 tháng đầu năm 2008, Số 64 - BC/VPTU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy, tr. 1.
6. Tỉnh ủy Quảng Trị (01/11/2010), *Báo cáo tình hình, kết quả hợp tác của tỉnh Quảng Trị với các tỉnh bạn Lào năm 2010 và kế hoạch hợp tác năm 2011*, Số 02 - BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy, tr. 3.
 7. Tỉnh ủy Quảng Trị (28/10/2013), *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với các tỉnh của Lào năm 2013*, Số 193 - BC/TU, Kho lưu trữ Tỉnh ủy, tr. 4.
 8. Ủy ban Chính quyền tỉnh Savannakhet (23/8/1989), *Biên bản thỏa thuận giữa đoàn đại biểu cấp cao của hai tỉnh kết nghĩa Quảng Trị - Savannakhet*, số 06 YS/TV, Hộp số: 03, Hồ sơ số: 21, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị, tr. 5.
 9. Ban Kinh tế đối ngoại tỉnh Quảng Trị (10/12/1991), *Báo cáo tổng hợp ý kiến của các ngành chuẩn bị nội dung hội đàm giữa hai đoàn đại biểu cấp cao của hai tỉnh Quảng Trị - Savannakhet tháng 1/1992 tại Savannakhet*, số 115/KT-ĐN, Hộp số: 03, Hồ sơ số: 21, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị, tr. 6.
 10. Tỉnh ủy Quảng Trị (17/02/1990), tlđd, tr. 1.
 11. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tỉnh Quảng Trị (2012), *Lịch sử quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam*, tài liệu tuyên truyền “Năm đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào 2012”, Quảng Trị, tr. 133.
 - Nam - Lào từ năm 1975 đến 2005, Luận án Tiến sĩ Sử học, DHSP Hà Nội I, Hà Nội.
 6. Sở Kế hoạch và Đầu tư Quảng Trị, *Tình hình thực hiện hợp tác với Lào giai đoạn 2005 - 2006*, Phòng QLBG - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 7. Sở Giao thông Vận tải tỉnh Quảng Trị (24/9/2013), *Báo cáo tình hình hợp tác với Lào*, số 2077/SGTVT-VT, Phòng QLBG - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 8. Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Quảng Trị (12/2006), *Tình hình thực hiện hợp tác với Lào giai đoạn 2005 - 2006*, Phòng QLBG - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 9. Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị (2000), *Một số ý kiến về quan hệ hữu nghị và hợp tác Quảng Trị - Salavan*, Phòng QLBG Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 10. Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị, *Báo cáo kết quả làm việc giữa Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị và Ban Đối ngoại & hợp tác quốc tế tỉnh Savannakhet (Lào)*, số 233/BC-SNgV, Phòng QLBG - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 11. Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị (2006), *Nội dung làm việc với đoàn lãnh đạo cấp cao của Đảng Nhân dân cách mạng Lào*, Phòng QLBG - Sở Ngoại vụ tỉnh Quảng Trị.
 12. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Báo cáo một số kết quả hợp tác với tỉnh Savannakhet*, Hồ sơ số 89 - Phòng Tỉnh ủy Quảng Trị, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị.
 13. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Hợp Đoàn khảo sát, nghiên cứu trồng thử cây cao su ở hai tỉnh Khăm Muộn và Savanakhet của nước bạn Lào*, Hồ sơ số 89 - Phòng Tỉnh ủy Quảng Trị, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị.
 14. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Báo cáo kết quả hợp tác đối ngoại với Lào 6 tháng đầu năm 2008*, Số 64 - BC/VPTU.
 15. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Báo cáo tình hình, kết quả hợp tác của tỉnh Quảng Trị với các tỉnh bạn Lào năm 2010 và kế hoạch hợp tác năm 2011*, Số 02 - BC/TU.
 16. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Báo cáo tình hình hợp tác giữa Quảng Trị với các tỉnh của Lào năm 2013*, Số 193 - BC/TU.
 17. Tỉnh ủy Quảng Trị, *Báo cáo một số kết quả hợp tác với tỉnh Savanakhet*, Hồ sơ số 89 - Phòng Tỉnh ủy Quảng Trị.
 18. Ủy ban Chính quyền tỉnh Savannakhet, *Biên bản thỏa thuận giữa đoàn đại biểu cấp cao của hai tỉnh kết nghĩa Quảng Trị - Savannakhet*, số 06 YS/TV, Hộp số: 03, Hồ sơ số: 21, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tỉnh Quảng Trị (2012), *Lịch sử quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam*, tài liệu tuyên truyền “Năm đoàn kết hữu nghị Việt Nam - Lào 2012”.
2. Ban Chỉ đạo Nghiên cứu biên soạn Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào (2010), *Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào (1930 - 2007)*, Hà Nội.
3. Ban Kinh tế đối ngoại tỉnh Quảng Trị, *Báo cáo tổng hợp ý kiến của các ngành chuẩn bị nội dung hội đàm giữa hai đoàn đại biểu cấp cao của hai tỉnh Quảng Trị - Savannakhet tháng 01/1992 tại Savannakhet*, số 115/KT-ĐN, Hộp số: 3, Hồ sơ số: 21, Chi cục Văn thư - Lưu trữ tỉnh Quảng Trị.
4. Khamtay Xiphandon (1995), “*Tỉnh đoàn kết đặc biệt, sự hợp tác toàn diện và liên minh chiến đấu Lào - Việt Nam trong thời kỳ cách mạng mới*”, Tạp chí Quốc phòng toàn dân (1995).
5. Nguyễn Thị Phương Nam (2008), *Quan hệ Việt*